

EXPUNERE DE MOTIVE

Securitatea alimentară a României a fost puternic fragilizată în ultimii ani ca urmare a schimbărilor climatice severe, manifestate prin secetă pedologică de lungă durată și prin diminuarea cantităților de produse agricole primare recoltate și ritmului foarte lent de realizare a marilor proiecte de investiții în domeniul agricol. În anul 2022, presiunea asupra cantităților și prețurilor produselor agricole s-a accentuat, în principal ca efect al agresiunii ruse în Ucraina și al blocării fluxurilor de transport pentru cantități importante din producția cerealică din acest stat. Efectul direct resimțit de către cetățenii români este cel manifestat prin prețurile finale, unele categorii de produse alimentare înregistrând creșteri ale prețurilor și de peste 60%.

Deși în anul 2015 a fost adoptată Legea nr.269 care a creat bazele legale ale demarării investițiilor în infrastructura principală de irigații, investițiile realizate efectiv au fost puține, de slabă calitate și, în unele cazuri, nefuncționale de la momentul recepției finale a lucrărilor. Programul național de reabilitare și/sau înființare a infrastructurii principale de irigații și infrastructurii de desecare și drenaj are alocat un buget de 1,5 miliarde de euro, sumă care ar fi trebuit să acopere investiții pentru asigurarea necesarului de irigații pentru cca. 1,3 milioane de hectare, la nivel național. Din păcate, lipsa de acțiune a autorităților responsabile, slaba execuție bugetară din anii 2015-2019 și creșterile constante de prețuri (materiile prime și materialele s-au scumpit cu peste 50%, cheltuielile de personal/salariul minim brut cu s-a majorat cu peste 120%) au îndepărtat programul de la obiectivele sale.

Concomitent cu această situație imputabilă autorităților statului român, slaba capitalizare a fermierilor mici și mijlocii români nu le-a permis acestora să realizeze investiții private moderne (echipamente, motopompe, aducțiuni secundare) pentru asigurarea minimului necesar de apă în sol pentru realizarea unor producții medii de produse primare. Abia în anul 2020, Guvernul a aprobat subprogramul AGRO IMM INVEST, program destinat fermierilor pentru a putea să se dezvolte, să cumpere echipamente și utilaje pentru a produce și prelucrare produse agricole. Din păcate, în anul 2020, an de vârf al pandemiei Covid-19, marcat de perioade de închidere totală a economiei și de un deficit bugetar record, Guvernul nu a putut să susțină o componentă nerambursabilă mai mare de 10%, preluând, însă, valoarea comisionului de risc, a comisionului de administrare și dobânzile în procent de 100%.

Având în vedere faptul că realizarea urgentă de investiții publice și private în domeniul agricol reprezintă o componentă esențială de securitate alimentară pentru România, propunem următoarele modificări și completări legislative:

- ✓ majorarea bugetului alocat Programului național de reabilitare și/sau înființare a infrastructurii principale de irigații și infrastructurii de desecare și drenaj, de la 1,5 miliarde euro, în prezent, la 3,5 miliarde euro, în scopul acoperirii diferențelor de cost apărute în ultimii 6 ani și al majorării suprafețelor acoperite de infrastructură de irigații la 2,5 milioane hectare;
- ✓ realizarea celui mai ecologic, eficient energetic (sistem gravitațional –costuri energetice minime), rapid și economic (din perspectiva costurilor și al timpului de realizare) proiect principal de irigații "Canalul: Dunăre-Jiu-Olt-Argeș" care va deservi o arie vastă de suprafețe agricole din sudul țării, de la Mehedinți și până în Argeș, în care se cultivă nu numai cereale, ci și legume, fructe sau viță de vie.
- ✓ majorarea componentei nerambursabile acordată prin subprogramul Agro IMM Invest până la maximum 25% aplicată la valoarea finanțării garantate, astfel încât fermierii mici și mijlocii să poată avea acces la echipamente de irigații și la utilaje pentru prelucrarea produselor primare.

În ceea ce privește sursa de finanțare pentru măsurile propuse, facem următoarele precizări:

- ✓ bugetul suplimentar alocat Programului național de reabilitare și/sau înființare a infrastructurii principale de irigații și infrastructurii de desecare și drenaj, în condițiile impuse de prezenta lege (respectarea Directivei 2000/60/CE - cadrul de politică comunitară în domeniul apei și necesitatea asigurării eficienței energetice a sistemelor de irigații), poate fi asigurat din fonduri europene nerambursabile, aferente cadrului multianual 2021-2027, dat fiind că Programul are termen de implementare până în anul 2027.
- ✓ în absența realizării investițiilor propuse (publice/private), impactul bugetar va fi mai mare, prin faptul că Guvernul va fi obligat să acorde fermierilor români despăgubiri de miliarde de lei pentru sute de mii de hectare (poate chiar milioane) afectate anual de seceta pedologică. Este evident că efortul financiar trebuie îndreptat către investiții, pentru a evita calamitățile.
- ✓ fără realizarea investițiilor propuse, producția națională de produse agricole este semnificativ mai mică, iar bugetul general consolidat pierde importante resurse

financiare din componentele fiscale (TVA, accize, alte impozite asupra bunurilor și serviciilor);

Așadar, impactul bugetar agregat al măsurilor financiare propuse este unul pozitiv, pe termen scurt, mediu și lung, nu numai asupra sectorului producției agricole, ci și asupra capacităților de procesare a produselor obținute în agricultura românească. Trebuie precizat că toate măsurile propuse pot fi susținute din fonduri europene nerambursabile, în condițiile în care țara noastră continuă să aibă o rată modestă de utilizare a acestor resurse financiare. Mai mult decât atât, asigurarea necesarului de umiditate în sol prin irigații, contribuie la stoparea procesului de deșertificare a suprafețelor agricole din sudul României (mii de hectare sunt eliminate din circuitul agricol ca efect al deșertificării).

Având în vedere argumentele prezentate mai sus, înaintăm Parlamentului României, spre dezbateră și adoptare, prezenta propunere legislativă, în procedură de urgență.

Procedura de urgență este solicitată de necesitatea adoptării de îndată a măsurilor investiționale propuse, precum și de faptul că prezenta lege contribuie la o mai mare rată de utilizare a fondurilor europene nerambursabile, atât din cadrul financiare multianual, cât și din alte instrumente financiare ale Uniunii Europene.

Inițiatori,

Nicolae GIUGEA – deputat

ROMANIA

Tabel cu inițiatorii propunerii legislative pentru

MODIFICAREA UNOR ACTE NORMATIVE ÎN VEDEREA REABILITĂRII
ȘI/SAU ÎNFIINȚĂRII INFRASTRUCTURII PRINCIPALE DE IRIGAȚII
ȘI ÎNFRASCTURII DE ABSORBARE ȘI DRENAJ PRECUM ȘI PENTRU
SPRIJINIREA INVESTIȚIILOR ÎN PRODUCȚIA ȘI PROCESAREA PRODUSELOR
AGRICOLE

Nr. crt.	Nume/prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1.	LUDOVIC OLEAȘ	GDID	
2.	GEORGE IONESCU	GDID	
3.	MIULESCU GHE. ADRIAN	GDID.	
4.	GIUGEA NICOLAE	GDID	
5.	KOCȘIS ALEXANDRU	GDID	
6.	IORDACHE ION	SEN	
7.	ȘTEFAN ION	GDID	
8.	CLAUDIU CHIRĂ	GDID	
9.	ANTONEL IONUȚ	GDID	
10.	IONEL BĂLĂCĂ	GDID	
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			